

Nyttårsaften 2017

Inngangord:

Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Velkommen til denne samlingen på nyttårsaften.

«Herren bevare din utgang og din inngang,» sier vi i dåpsliturgien, og det kan vi sette som overskrift på denne gudstjenesten også. Vi går ut av et gammelt år og inn i et nytt, og hvordan året 2017 har vært for deg, eller hvordan 2018 blir, vet jeg ikke, men min tro er at Herren på ett eller annet vis har bevart oss til denne dag og vil fortsette å gjøre det.

Vi skal bruke denne formiddagstimen på årets siste dag til å minne hverandre på Guds nærvær i våre liv, både i gode og vonde tider, og sanger og tekstene vi skal dele, fører oss inn i refleksjonene og – jeg håper – gir oss en sterkere visshet om at Gud er til stede midt i våre liv, akkurat slik de er.

La oss be: Evige Gud, du som holder tiden i din hånd, vi ber deg: bli hos oss når året skifter, og gi oss fremtid og håp så vi kan leve og dø i

tillit til Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.

Tekstlesing:

Bibelfortellingen for denne dagen handler om et menneske som var kommet opp i sitt livs vanskeligste situasjon. Han var på flukt fra familien sin, utstøtt og alene. En ekstrem situasjon, men likevel relevant, selv 4000 år senere, fordi hvem som helst av oss kan gjenkjenne følelsen av rådløshet og frykt for fremtiden. Det er i slike stunder Gud er nærmest.

Det står skrevet i 1 Mosebok kapittel 28: (1 Mos 28,10-16)

Jakob dro fra Beer-Sjeba og tok veien mot Harran. Han kom fram til et sted der han ble natten over, for solen hadde gått ned. Han tok en av steinene på stedet og la den under hodet. Så la han seg til å sove.

Da hadde han en drøm: Se, en stige var reist på jorden, og toppen av den nådde til himmelen. Og se, Guds engler gikk opp og gikk ned på den. Da sto Herren foran ham. Han sa: «Jeg er Herren, din far Abrahams og Isaks Gud. Den jorden du ligger på, vil jeg gi til deg og din ætt. Din ætt skal bli som støvet på jorden. Du skal bre deg ut mot vest og øst, mot nord og sør, og i deg og din ætt skal alle slekter på jorden velsignes. Se, jeg vil være med deg og bevare deg overalt hvor

du går, og føre deg tilbake til dette landet. For jeg skal ikke forlate deg, men gjøre det jeg har lovet deg.»

Da våknet Jakob av søvnen og sa: «Sannelig, Herren er på dette stedet, og jeg visste det ikke!»

Slik lyder Herrens ord.

Salme: Stille natt.

Jakobs drøm om engler lot ham forstå at han ikke var alene. Josef og Maria, ca 2000 år senere, fikk høre englebudskap. Også de var i en ekstrem situasjon med et spedbarn født på et jordgulv i dyp fattigdom og i et land preget av okkupasjon. De trengte englenes løfter for å få håp for morgendagen. Og så var det oss da. Jeg skal ikke en gang prøve å beskrive den situasjonen du og jeg lever i, hverken på individnivå eller globalt. Det blir for mangefasettert. Det er godt og det er vondt om hverandre, og det skifter fra dag til dag. Men ved overgangen til et nytt år, tror jeg vi alle deler noen ønsker, de samme som barn og unge satte ord på da vi forberedte skolegudstjenester før jul: Først og fremst ønsker vi fred på jord.

Det ønsket går aldri av moten, for er det noe som ikke skjer, så er det at det blir fred på jord! «Det blir ingen fred uten rettferdighet,» sa en professor ved det muslimske universitetet i Jerusalem. «Det blir

ingen fred uten sikkerhet,» svarte hans jødiske opposent, en rabbiner. De var samlet til debatt i en kirke i Den hellige byen. Begge har rett, og situasjonen er fortsatt fastlåst: Man vil ikke gi hverandre rettferdighet eller sikkerhet, og dermed kan man se langt etter freden. Kanskje kan konflikten i Israel, rett i nærheten av der hvor Jakob så englene i sin drøm og Josef og Maria fikk sitt lille barn, oppsummere all ufred i hele verden: Der hvor man ikke unner hverandre rettferdighet eller sikkerhet, blir det ingen fred, alle våre fromme ønsker, all vår gode vilje til tross.

Dagens evangelietekst lyder like fullt, og nå må dere følge godt med, for det er dette lille fredsbarnet fra Betlehem som har ordet og han sier: **Fred etterlater jeg dere. Min fred gir jeg dere, ikke den fred som verden gir. La ikke hjertet bli grepet av angst og motløshet.**

Selv har jeg nesten mistet håpet når det gjelder den globale situasjonen. Jeg tror ikke på en verdensomspennende fred – ikke før Jesus kommer igjen, for det er jo vi mennesker som skaper ufred, og vi evner ikke å gi slipp på våre onde tilbøyeligheter, og de som kanskje kunne gjort noe, mennesker med makt, er dessverre verre enn folk flest. Det eneste som kan gi fred er om sinn og tanker blir omformet, om menneskers steinhjarter blir byttet ut med kjøtthjarter, som profeten Esekiel en gang profeterte. [\(Esek 36,26\)](#)

Freden starter i hjertene.

Når jeg møter det nye året, er det med håp om fred i hjertet. Når jeg ser tilbake på året som gikk, er det med blandede følelser og mye uro. Det har vært et strevsomt år og verst når forankringen glipper. Gode ønsker og sterk vilje til tross, det har glippet igjen og igjen. Men i bilen, på vei ned fra hytta en søndag i november, hørte jeg et intervju med Liv Ullmann. Hun snakket om sin Gudstro, og han som intervjuet, en ung mann som ikke riktig fikk til å tro på Gud, fikk med seg følgende råd fra den gamle damen: «Hvis du skjønner at din vilje ikke strekker til, så kan du kanskje bare si: Skje din vilje, Gud! Og så plutselig så løser noe seg, det som du ikke trodde ville løse seg.»

Der traff hun i alle fall meg, og der og da fikk jeg en viss ro ved å legge det som var uløselig i mitt liv over i Guds hender og si: «Skje din vilje Gud». Og ut av disse ordene fødtes en salmetekst.

Når min vilje ikke strekker til

- skje din vilje, Gud!

Når min tro formørkes av min tvil

- skje din vilje, Gud!

Når min fremtid er et knekket strå,

stengt er veien som jeg ville gå,

når min vilje ikke strekker til,

- la det bli som du vil!

Jakob, i sin rådløshet, fikk englebesøk og skjønte plutselig: «Herren var på dette sted, og jeg visste det ikke.»

Josef og Maria i sin fattigdom, fikk også høre englenes budskap: «Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som Gud har glede i.» Maria gjemte ordene i hjertet og grunnet på dem.

Og vi - du og jeg når livet låser seg: Kanskje kan vi også finne håp i Jesu ord når han sier: La ikke hjertet bli grepet av angst og motløshet.

Så får vi kanskje nok tro til å legge vår tvil over på Gud og si: Skje din vilje Gud. Og så svarer Jesus med å la deg oppleve dette lille underet som hjelper deg gjennom nok en dag: Fred etterlater jeg deg, min fred.

Det er ingen verdensomspennende fred, men det er en fred som inntar hjertene, og det er der alt fredsarbeid må starte.

Så la oss gå inn i det nye året med håp om fred tross alt, og la oss reise oss og bekjenne vår trassige tro.

Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper.

Jeg tror på Jesus Kristus,
Guds enbårne Sønn, vår Herre,
som ble unnfanget ved Den hellige ånd,
født av jomfru Maria,
pint under Pontius Pilatus,
korsfestet, død og begravet,
fór ned til dødsriket,
stod opp fra de døde tredje dag,
fór opp til himmelen,
sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,
skal derfra komme igjen
for å dømme levende og døde.

Jeg tror på Den hellige ånd,
en hellig, allmenn kirke,
de helliges samfunn,
syndenes forlatelse,
legemets oppstandelse
og det evige liv.
Amen.

Introduksjon til bønnevandring

Gud bevare din utgang og din inngang fra nå og til evig tid lyder ordene ved døpefonten. I dag kan du få høre dem igjen, og fornye din dåpspakt ved å komme frem til døpefonten og la deg korsmerke med vann fra døpefonten til et vitnesbyrd om at du fortsatt tilhører den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus og vil legge ditt liv i Guds hender ved inngangen til det nye året. Samtidig kan du legge alt som ble galt eller vondt i året som ligger bak oss, over på ham som har båret det opp på korset for oss.

Tenn også gjerne et lys for fred i lysgloben.

Skriv en klage i klagemuren på sørveggen, eller skriv et håp og fest det til treet på nordveggen. La oss bruke kirkerommet til bønn og sang.

Avslutning på bønnevandringen

Bønn for det nye og det gamle året.

Herre vår Gud, du som er og alltid vil være fra evighet og til evighet. Du ser likevel våre korte liv og bryr deg om hva som skjer oss. Vi ber deg: Ta våre liv og våre nederlag i året som ligger bak og slett ut vår skyld for Jesu Kristi skyld. Ta imot våre drømmer og håp og gi oss det

vi trenger for året som kommer til oss. Gi oss fred i hjertene og gjør oss til redskap for din fred i verden. Det ber vi deg om i Jesu navn.

La oss be Herrens bønn

Vår Far i himmelen.

La navnet ditt helliges.

La riket ditt komme.

La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød,

og tilgi oss vår skyld, slik også vi tilgir våre skyldnere.

Og la oss ikke komme i fristelse,

men frels oss fra det onde.

For riket er ditt, og makten og æren i evighet. Amen

Salme: Nå vandrer fra hver en verdenskrok

Velsignelsen

Herren velsigne deg og bevare deg. Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig. Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred.